

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
КАБИНЕТ МИНИСТРА
Број: 601-00-9/2020-01
Датум: 16.03.2020. године
Београд
Немањина 22-26

**ОСНОВНА ШКОЛА
СРЕДЊА ШКОЛА**

- директорима, стручним сарадницима, наставницима и одељењским старешинама-

ПРЕДМЕТ: Остваривање образовно-васпитног рада учењем на даљину за ученике основних и средњих школа

Поштовани,

Обавештавамо вас да је Влада Републике Србије одлучила да се, због тренутне епидемиолошке ситуације у земљи, привремено обустави непосредни образовно-васпитни рад у основним и средњим школама на територији Републике Србије. У циљу остваривања права ученика на образовање, Министарство просвете, науке и технолошког развоја припремило је оперативни план за наставак рада школа у отежаним условима, кроз остваривање образовно-васпитног рада учењем на даљину, с обзиром на то да привремено обустављање непосредне наставе у школама не значи и обустављање образовно-васпитног рада са ученицима.

Почетак реализације образовно-васпитног рада учењем на даљину је 17. март 2020. године.

Оперативни план Министарства просвете, науке и технолошког развоја садржи различите облике реализације образовно-васпитних активности. Остваривање образовно-васпитног рада предвиђено је кроз различите начине и приступе у остваривању комуникације са ученицима и родитељима/законским заступницима (у даљем тексту: родитељи). На овај начин различити облици, начини и приступи у остваривању комуникације биће у функцији обезбеђивања потребних информација и подршке у остваривању образовно-васпитног рада учењем на даљину, при чему ће се водити рачуна о укупним људским и техничким ресурсима школа, као и техничким капацитетима породица ученика.

У организованом учењу на даљину које обезбеђује Министарство, фокус је на програмским садржајима општеобразовних и стручних предмета са највећим фондом часова. Осим тога, школе се обавезују да, у складу са сопственим ресурсима за подршку у учењу на даљину и уз коришћење доступних платформи за учење, осмисле начине за

остваривање садржаја и у свим другим предметима и програмима, на основу прописаног плана и програма наставе и учења.

У циљу остваривања једнаких права на образовање све деце, школе су у обавези да, када не постоји могућност успостављања комуникације са ученицима уз употребу информационо-комуникационих технологија, изнађу алтернативне начине у пружању подршке у учењу, водећи рачуна о свим препорукама за превенцију ширења вируса COVID-19, имајући у виду, пре свега, ученике који долазе из породица ниског социоекономског статуса, као и све остале ученике којима нису на располагању електронски видови комуникације и други савремени комуникациони ресурси.

Смернице за планирање и реализацију образовно-васпитног рада путем учења на даљину у периоду када нема непосредне наставе, а у зависности од нивоа образовања и васпитања и облика који је предвиђен, су:

1. Едукативни садржаји за учење на даљину који се емитују на трећем каналу Радио-телевизије Србије (РТС Канал 3) за ученике основне школе

- **Свакодневно, почев од 8.00 часова, шест дана у недељи,** биће емитовани посебно припремљени и адаптирани образовни садржаји за ученике основне школе, који обухватају обрађене наставне јединице изабраних предмета, у складу са прописаним планом и програмом наставе и учења.
- Часови ће бити емитовани на РТС Канал 3, **према распореду по разредима,** који ће **дан пре емитовања бити доступан на сајту Министарства** просвете, науке и технолошког развоја (www.rasporednastave.gov.rs).
- За све **ученике од 1. до 7. разреда** емитоваће се образовни садржаји **у блоковима од по два часа дневно.**
- За **ученике 8. разреда** емитоваће се едукативни садржаји у блоковима од **по три часа дневно,** од којих ће два увек бити српски језик и математика, а трећи час је један од предмета који се полажу на завршном испиту. Ово треба имати у виду приликом планирања додатне подршке предметних наставника (презентације, задаци за вежбање).
- У наредним данима биће емитовани часови и на језицима националних мањина, о чему ће школе бити благовремено информисане путем сајта Министарства и сајтова националних савета националних мањина. Такође, на платформи **РТС Планета** за ученике припаднике националних мањина који у целости похађају наставу на матерњем језику, биће доступни и други дигитални садржаји, као и снимци часова, о чему ће бити обавештени путем сајта Министарства и сајтова националних савета националних мањина.
- **За ученике** којима је потребан структуриран индивидуализован приступ у раду, односно прилагођавање **у оквиру индивидуалног образовног плана** (ИОП), ИОП-1, ИОП-2 и ИОП-3, потребно је да **наставници припреме посебне материјале за учење и да их учине доступним ученицима на начин који договоре са њиховим родитељима.**

- У случају да интернет није доступан свим ученицима, обавеза је директора и одељењских старешина да распоред часова који ће бити емитовани на РТС Канал 3 редовно објављују на месту које је директно доступно ученицима и родитељима. Места на којима може бити истакнут распоред су: улаз школе, спољашња огласна табла и слично. Распоред часова може се прослеђивати и путем SMS порука и друштвених мрежа (Viber група и слично).
- Обавеза школе је, такође, да се на школски сајт постави банер са линком ка сајту www.rasporednastave.gov.rs и ка обавештењима која се односе на емитовање часова на РТС Канал 3.
- Сви емитовани часови биће доступни и на платформи **РТС Планета**, где се могу **накнадно и више пута прегледати**, истог или наредних дана. О овој могућности, такође, треба обавестити ученике и родитеље и уколико је потребно, дати одговорајућу подршку за приступ овој платформи. Такође, потребно је обавестити ученике и родитеље да **оператери неће наплаћивати проток и пренос података за наведене едукативне садржаје**.
- Истовремено са емитовањем ТВ часова, **наставници су у обавези да, у сарадњи са одељењским старешинама, остваре потребну комуникацију са ученицима и/или њиховим родитељима и када је потребно да дају додатна упутства за учење након емитованих садржаја** (нпр. додатне презентације или задаци за есеји, анализе, презентације, вежбање у радној свесци, домаћи задаци - илустрације, цртежи и друго). Ово се односи и на предмете који ће бити мање заступљени учењем преко канала РТС Канал 3 (*музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, страни језици, техника и технологија, информатика и друго*).

2. Едукативни садржаји за учење на даљину који се емитују на каналу Радио-телевизије Србије - РТС Планета за ученике средње школе

- За ученике средње школе наставне јединице и теме биће доступне на платформи РТС Планета. Обавеза средње школе је да на свом сајту постави банер са свим линковима на којима се може приступити лекцијама и платформама за учење. Наставници су у обавези да, у сарадњи са одељењским старешинама, остваре потребну комуникацију са ученицима и/или њиховим родитељима и када је потребно да дају додатна упутства за учење након емитованих садржаја (нпр. додатне презентације или задаци за вежбање у радној свесци, домаћи задаци — есеји, анализе, презентације, илустрације, цртежи, извештај о мини пројекту и друго).
- Посебно указујемо на потребу да, осим садржаја који ће бити припремљени за емитовање на РТС Канал 3 и платформи РТС Планета, **наставници основних и средњих школа (општеобразовних и стручних предмета), будући да најбоље познају своје ученике, користе доступне дигиталне уџбенике и садржаје на начин који омогућава учење на даљину**. Такође, указујемо и на могућност прилагођавања постојећих наставних припрема, материјала и презентацијама са упутствима за учење, тако да они буду доступни највећем броју ученика (електронска пошта, Viber група).

3. Онлајн платформе као подршка настави на даљину

Наставницима и ученицима основне и средње школе на располагању је велики број онлајн платформи (Viber, Zoom, Microsoft Teams), као и **национална платформа за онлајн учење Моја школа**. Њиховим коришћењем, наставници и ученици биће у ситуацији да остваре интеракцију и размену материјала у функцији савладавања програмских садржаја.

Упутства и педагошке препоруке за коришћење ових платформи моћи ће да се нађу на интернет страници www.rasporednastave.gov.rs и њихово коришћење је бесплатно.

На званичној интернет страни Министарства биће постављена одговарајућа упутства, као и обавештења о датумима у вези са почетком њиховог функционисања.

За потребе подршке ученицима у учењу, **апелујемо на хоризонталну размену међу наставницима у школи и између школа, како би се најквалитетнији садржаји учинили доступним ученицима** (образовне веб странице, дигитални садржаји које је набављала школа, приватне веб странице и друго што доприноси остваривању циљева и задатака/исхода наставе одређеног предмета у зависности од програма образовања и васпитања у том разреду).

4. Оперативни план школе за организацију, спровођење и учења на даљину

Обавезују се директор школе, наставничко веће и педагошки колегијум да без одлагања приступе **изради недељног оперативног плана са кључним активностима у остваривању образовно-васпитног рада**. Циљ овог планирања је да се обезбеди што већа укљученост ученика у различите видове учења, координисан рад наставника у припреми образовних материјала за ученике и праћење дневне оптерећености ученика у складу са узрасним карактеристикама. У праћењу дневне и недељне оптерећености ученика посебну улогу треба да имају одељењске старешине, јер ће на основу увида у недељне планове рада моћи да утичу на измене уколико се процени да су ученици превише оптерећени.

Обавезују се **директори школа** да недељне оперативне планове редовно достављају надлежној школској управи Министарства.

5. Праћење напредовања ученика у периоду учења на даљину

На основу материјала које наставници достављају ученицима и на основу повратних информација ученика након праћења ТВ лекција (часова) и других образовних садржаја, **потребно је да наставници бележе податке о напредовању ученика** до којих могу доћи кроз различите врсте размена (домаћи задаци, структурирана вежбања и провере, есеји, пројекти, презентације, цртежи и др.). **Своје продукте и домаће задатке ученици могу достављати наставницима путем мејла** (слике, фајлови) или у оквиру одабране онлајн платформе.

На основу повратних информација од ученика, а кроз хоризонталну професионалну размену планова и искустава, наставници треба да воде рачуна о дневној оптерећености ученика и одржавању потребног нивоа мотивације за учење, што се постиже добрим плановима формативног праћења. По нормализовању услова и по повратку у учионице, све квалитетне формативне оцене и увиди наставника могу бити значајно искоришћени за сумативно оцењивање на крају наставне године.

6. Евиденција о реализацији образовно-васпитних активности на даљину

За евиденцију образовно-васпитних активности на даљину одговорни су наставници и директор школе.

Наставници су у обавези да у електронски дневник евидентирају све реализоване ТВ часове и друге наставне јединице/теме које су реализоване путем других видова комуникације (РТС Планета, платформе за управљање електронским учењем, упутства дата мејлом и други алати за видео конференције) са напоменом о начину реализације (облик комуникације са ученицима и канал комуникације). Ова евиденција ће бити у функцији верификовања реализоване наставе, чиме се стварају услови да редован завршетак наставне године.

Евиденција наставе на даљину у школама које не користе електронски дневник треба да се заснива на белешкама и евиденцијама које на индивидуалном нивоу воде наставници, да би се, по нормализовању услова, потребни подаци могли накнадно унети у књиге евиденције образовно-васпитног рада.

Обавезују се **директори школа** да прате и ажурирају све видове евиденције која се води у периоду када постоји организовано учење на даљину.

7. Додатни видови подршке ученицима у учењу на даљину

Потребно је да **одељењске старешине** подстичу ученике на редовно учење и рад, да им пруже подршку у томе, при чему могу користити различите видове електронске комуникације. Ова комуникација је у функцији пружања психо-социјалне подршке и од посебне важности је за ученике и родитеље у привремено отежаним условима и у припреми за прелазак на редовни режим наставе и учења.

Потребно је да **стручни сарадници** помогну наставницима у изради наставних материјала који се могу користити приликом учења на даљину, као и у комуникацији са ученицима и родитељима. Такође, потребно је да стручни сарадници осмисле радионице и/или материјале за рад са ученицима у домену организације учења и слободног времена, техника учења, самовредновања напредовања кроз учење и у областима које се специфично односе на васпитни рад са ученицима (један од предлога су радионице преко Microsoft Teams, Zoom, Skype или Viber).

8. Информисање и комуникација

Обавезују се **директори школа** да информације *о здравственом статусу ученика*, добијене од родитеља ученика и одељењских старешина, редовно прослеђују надлежној школској управи.

Обавезују се директори школа да редовно прате информације, упутства и захтеве надлежних органа и служби и да обезбеде проток информација ка одређеним корисницима.

У наредним данима школе ће добијати додатне информације у вези са новим могућностима организације учења на даљину уз коришћење информационо-комуникационих технологија.

Додатне информације у вези са учењем на даљину, као видом подршке настави, **родитељи могу добити позивом на број телефона 011/735 05 57.**

Указујемо директорима и наставницима на потребу поштовања свих превентивних мера за спречавање ширења вируса COVID-19, што значи да укупна комуникација и сарадња на планирању наставе треба **да буду организовани тако да се смањи непосредни контакт и боравак већег броја људи у школи**. Уз све претходно уведене здравствено-хигијенске мере и њихову доследну примену, обавеза директора школе је да организује дежурства, како би се осигурала дневна комуникација са надлежним службама, као и са родитељима ученика који нису у могућности да користе електронске видове комуникације.

Обавезују се директори школа и одељењске старешине да сва упутства у вези са превенцијом ширења вируса COVID-19, добијена од надлежних институција, проследи родитељима електронским путем или да их обавесте путем спољашњих огласних табли. Директоре школа упућујемо на надлежне школске управе у вези са свим питањима која се односе на комуникацију, обавештавање, организовање и праћење наставе на даљину.

Напомињемо да су директори школа дужни да обезбеде редовно праћење адресе електронске поште (e-mail) коју је школа унела у информациони систем **Доситеј. Школе које немају приступ адреси која је наведена у Доситеју треба хитно да доставе валидну адресу коју прате, тако што тачан назив школе, насеље, место, адресу, матични број школе и нову адресу електронске поште коју редовно прате, доставе на адресу електронске поште katarina.micicampn.gov.rs.**

Заједничким напорима, добром координацијом и синхронизованим активностима можемо допринети да се актуелна кризна ситуација за образовни систем, али и систем у целини, предупреди и тиме ублаже њене последице. У том смислу, позивамо вас на посвећено деловање и одговорно поступање!

Захваљујемо на разумевању и сарадњи,

